

Dünyada Erişkin Aşılama Durumu

Prof.Dr. C. Tayyar Şaşmaz
Mersin Üniversitesi Tıp Fak Halk Sağlığı AD
Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER)

Literatürde Aşı-Aşılama Çalışmaları

- PubMed'de yıl sınırlaması yapılmadan;
 - Vaccine, vaccination, immunization
 - Children, adolescent, student
 - Adult, older, elderly
- Çocukluklarda yaklaşık **3** kat daha fazla araştırma yapılıyor

Erişkinlere Aşı Gerekli mi?

- Çocukluk çağı aşılamanın yaygınlığı ve başarısı!
- Dünya'da demografik değişim!
 - 2020'de ≥ 65 yaş nüfus < 5 yaş nüfustan daha fazla olacak
 - 2050'de ≥ 65 yaş nüfus < 5 yaş nüfusun iki katı olacak
- Erişkinlerde aşı ile önlenebilir hastalıklar artıyor!
- Sağlıklı yaşlanma triadı!
 - Sağlıklı diyet
 - Egzersiz
 - **Bağışıklama**
- **Erişkinlerin aşılanması gerekli**

Erişkinlerde Aşılama Öneri ve Programları

- Sağlıklı yetişkinler için;
 - Çocukluk çağında eksik kalan aşılar
 - Rapel aşılar: Tdap, HB, Meningokok
- 60-65 yaş üstü için morbidite ve mortalitesi artan hastalıklara öneri
 - Grip
 - Pnömonokok
 - Herpes zoster
- Riskli grupların aşılanması

2018 ABD Yetişkin Aşı Önerileri

This figure should be reviewed with the accompanying footnotes. This figure and the footnotes describe indications for which vaccines, if not previously administered, should be administered unless noted otherwise.

Vaccine	19–21 years	22–26 years	27–49 years	50–64 years	≥65 years
Influenza ¹	1 dose annually				
Tdap ² or Td ²	1 dose Tdap, then Td booster every 10 yrs				
MMR ³	1 or 2 doses depending on indication (if born in 1957 or later)				
VAR ⁴	2 doses				
RZV ⁵ (preferred) or ZVL ⁵				2 doses RZV (preferred) or 1 dose ZVL	
HPV–Female ⁶	2 or 3 doses depending on age at series initiation				
HPV–Male ⁶	2 or 3 doses depending on age at series initiation				
PCV13 ⁷				1 dose	
PPSV23 ⁷		1 or 2 doses depending on indication			1 dose
HepA ⁸	2 or 3 doses depending on vaccine				
HepB ⁸	3 doses				
MenACWY ¹⁰	1 or 2 doses depending on indication, then booster every 5 yrs if risk remains				
MenB ¹⁰	2 or 3 doses depending on vaccine				
Hib ¹¹	1 or 3 doses depending on indication				

 Recommended for adults who meet the age requirement, lack documentation of vaccination, or lack evidence of past infection

 Recommended for adults with other indications

 No recommendation

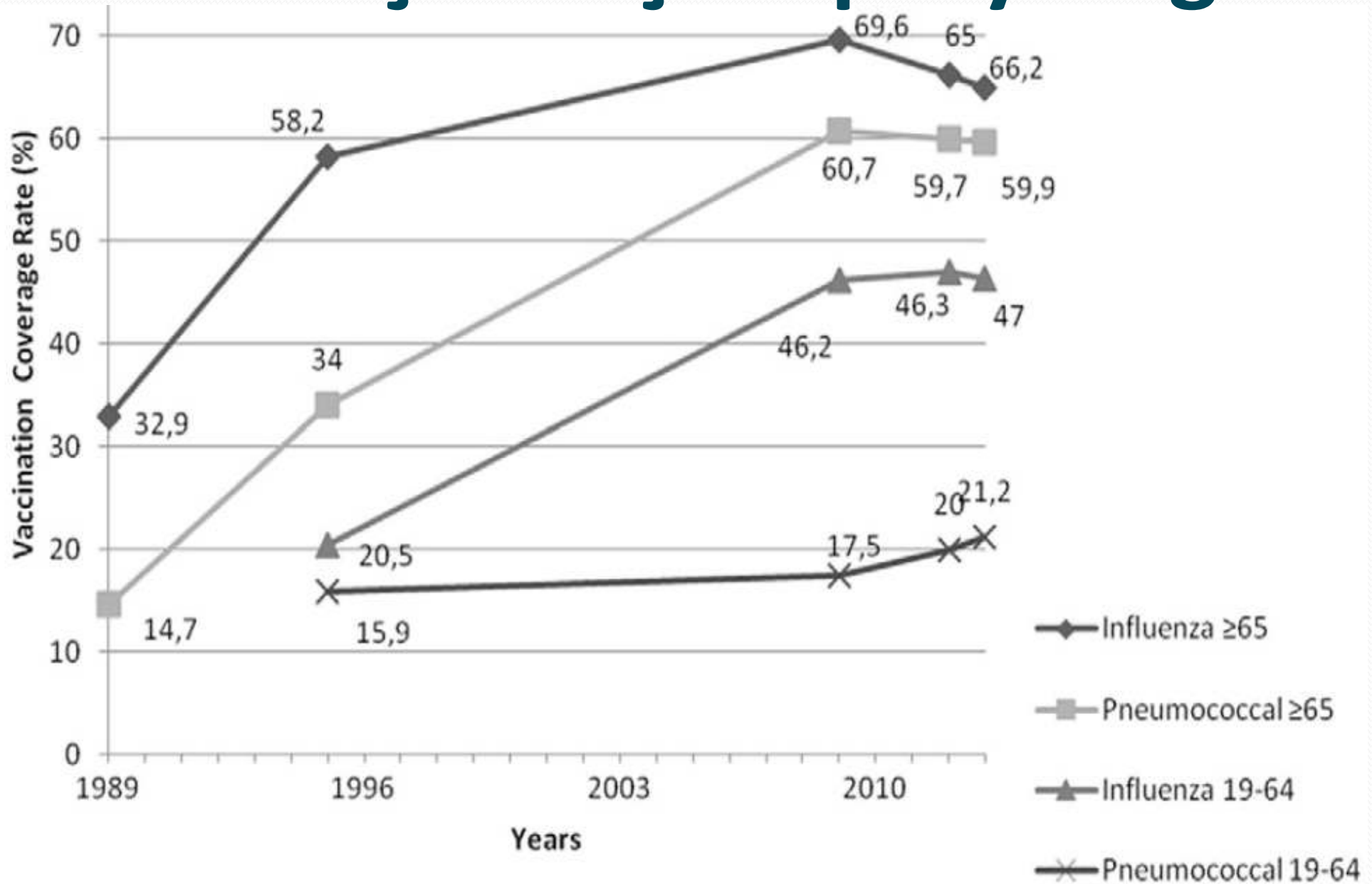
- ABD’de ≥ 19 yaş **14** hastalığa karşı aşı önerisi var
- Aşıların ücreti sigortalar tarafından ödeniyor.
- Sigortası olanlara sağlık hizmet sunucuları aşı yapıyor.

Avrupa Ülkelerinde Erişkin Aşılama-2017

AT	: Avusturya
BE	: Belçika
BG	: Bulgaristan
HR	: Hırvatistan
FI	: Finlandiya
FR	: Fransa
DE	: Almanya
GR	: Yunanistan
IT	: İtalya
NL	: Hollanda
PL	: Polonya
RO	: Romanya
SP	: İspanya
SE	: İsveç
CH	: İsviçre
UK	: İngiltere

	AT	BE	BG	HR	FI	FR	DE	GR	IT	NL	PL	RO	SP	SE	CH	UK
UMV for Pregnant Women[28]																
Diphtheria	*	✓	*	*	*	*	*	✓	✓	*	✓	✓	✓	*	✓	✓
Tetanus	*	✓	*	*	*	*	*	✓	✓	*	✓	✓	✓	*	✓	✓
Pertussis	✓	✓	*	*	*	*	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	✓
Influenza	✓	✓	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓
UMV for Adults[28]																
Diphtheria	✓	✓	✓	*	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	*	✓	✓	✓	*
Tetanus	✓	✓	✓	*	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	*	✓	✓	✓	*
Pertussis	✓	✓	✓	*	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	*	✓	✓	✓	*
Hepatitis B	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	✓	*	*	*	*	*
UMV for Older adults (≥60 or 65 years of age)[28]																
Zoster	✓	*	*	*	*	✓	*	✓	✓	*	*	*	*	*	*	✓
Pneumococcal	✓	✓	✓	*	✓	*	✓	✓	✓	*	✓	*	*	*	*	✓
Diphtheria	✓	✓	✓	*	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	*	✓	✓	✓	*
Tetanus	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	*	✓	✓	✓	*
Pertussis	✓	✓	✓	✓	✓	*	✓	✓	✓	*	✓	*	*	✓	✓	*
Influenza	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Legend	✓ Recommended for UMV					* Not recommended for UMV										
	Funded/reimbursed					Out-of-pocket (OOP)					Co-payment					

ABD Erişkin Aşı Kapsayıcılığı

ABD Erişkin Aşılama Hedef ve Kapsayıcılık (2014-2015)

Aşı	Yıllık Hedef %	Aşı Kapsayıcılığı %
Grip	70	44.8
Pnömonokok (18-64 yaş) (65 yaş ve +)	60 90	23.0 63.6
Tetanoz (geçen 10 yılda bir doz)	-	61.6
HA (2 doz ve üzeri)	-	9.0
HB (3 doz ve üzeri)	90	24.6
Herpes Zoster (60 yaş ve üzeri)	30	30.6
HPV (19-26 yaş kızlarda) (en az 1 1)	-	41.6

Kanada Erişkin Aşılama Kapsayıcılık 2006-2012

Aşı	Ulusal Hedef %	2006 %	2012 %
Grip: 18-64	80	38.2	37.7
Grip: 65 +	80	69.9	64.9
Pnömonokok: 18-64	80	16.7	19.0
Pnömonokok: 65+	80	38.2	38.0
HB: 18-64	Yok	39.2	41.4
Tetanoz >18 yaş	Yok	46.5	49.7
Boğmaca	Yok	3.9	6.7

Avrupa Mevsimsel Grip Aşılama Kapsayıcılık, Vaccine 2018

Ülke	Yaş	Aşılama Kapsayıcılık %
İngiltere	>65	71.6
Belçika	>65	66.1
İspanya	>65	56.1
İtalya	>65	52.0
Hollanda	>60	50.1
İsveç	>65	50.0
Fransa	>65	49.8
Finlandiya	>65	39.0
Almanya	>60	35.3
Avusturya	>65	32.1
Hırvatistan	>65	30.0
Yunanistan	>65	29.9
Romanya	>65	14.9
Polonya	>65	4.3

Almanya Erişkin Aşılama Kapsayıcılık - 2013

18 yaş ve üzeri	Erkek	Kadın	Toplam
Tetanoz (10 yıl içinde 1 doz)	72.0	70.7	71.4
Difteri (10 yıl içinde 1 doz)	54.5	59.6	57.1
Grip	46.1	43.4	44.7
HB	31.3	34.4	32.9
Pnömonokok	29.3	33.2	31.4
HA	27.3	27.4	27.4
Boğmaca (10 yıl içinde 1 doz)	11.4	13.7	12.5
Meningokok	3.2	3.0	3.1

Hollanda'da yapılan bir çalışma (Melker ve ark, 2017)

- Çalışmaya 50 yaş üzeri 610 kişi alınmış.
- Yetişkinler için rutin önerilen dört aşı için aşı kapsayıcılığı
 - Pnömonokok :%68.1
 - Herpes Zoster :%58.1
 - Boğmaca :%53.9
 - Grip :%54.3
- Yetişkinlerde aşı kabulünü artıran faktörler:
 - Bulaşıcı hastalığı öldürme riskinin yüksek olması
 - Bulaşıcı hastalığa yakalanma riskinin yüksek olması
 - Aşı etkinliğinin yüksek olması

Erişkin Aşılamaında Sorun Alanları ve Engeller

1) Yaşlanmaya bağlı sorular

- Yaş bandı geniş
- Eşlik eden sağlık sorunları daha fazla
 - Yaşla beraber değiştir
 - Ülkeler arasında fark var
 - Ülke içinde fark var
- Aşının etkinliği düşüyor. Örn grip aşısı;
 - 50-59 yaş :%70
 - 65 yaş + :<%50
 - 70 yaş + :%37
 - 80 yaş + :%18
- Immunosenescence
 - Bağışıklık yanıt düşüyor
 - Bağışıklık süresi kısalıyor
- Aşının yararı hakkında farkındalık düşük

2) Kişilerle ilişkili

- Halkın negatif düşüncesi, farkındalık ve bilgi eksikliği
- Düşük sağlık okur yazarlığı
- Yetişkinlerin sosyal güvence kapsamının yetersizliği

3) Toplumla ilişkili sorunlar

- Medyada kanıta dayalı olmayan bilgi kirliliği var
- Aşı karşıtı hareketler
- Aşı paradoksu
- Erişkin aşıların etki ve güvenliği hakkında bilgi eksikliği var

4) Sağlık çalışanlarıyla ilgili sorunlar

- Sağlık çalışanlarının negatif tutum ve düşünceleri
- Sağlık çalışanlarının bilgi ve farkındalıkları yetersiz
- Kaçırılmış fırsatlar

5) Yönetimle ilgili sorunlar

- Liderlik eksikliği
- Veri eksikliği
- Erişkin aşılmasında ulusal taahhüt yetersiz

6) Sağlık sistemiyle ilgili sorunlar

- Farklı yaş gruplarında önerilen aşı şemalarındaki farklılık, karışıklık
- Veri yetersiz
- Fonlama (finans) eksikliği
- Erişkin-yaşlı izlem programı yok-yetersiz

Yaşam boyu bağışıklama programı...